

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

§ II.

a Apoc. 2.
16.

QVONIAM hæc negligentia adeo est pernitiosa, dixit Christus huic Episcopo: a penitentiam age: si minus, veniam tibi esto, & rationem exigam, puniamque culpam tuam. Apponit autem verbum: quia huiusmodi Prælatorum negligentia exigit celerem punitionem, ut impediatur damnum ab ea proueniens. Ne autem excusationem preterdat, quasi non habens sufficientes vires, & subsidia ad resistendum Nicolaitis, addit: & pugnabo cum illis in gladio oris mei: hoc est, ut supra insinuauimus: ego tibi in pugna adero, & in te pugnabo contra eos, verba tibi suggerens, & rationes, ac vires præbens, ad eos reprimendos. Quod si rationes non sufficient, ut ipsi se dedant: pugnabo contra huiusmodi seductores Balaam gladio iustitiæ meæ, vindictam de eis sumens. Quæ admodum enim scriptura refert, quod, cū Balaam pergeret ad maledicendum populo Dei, apparuerit ei Angelus euaginato gladio, minans ei mortem, si populo Dei malediceret. Qui etsi tunc non maledixit: quia tamen pellimum dedit consilium Balac: fuit postea occisus gladio filiorum Israhel: quia non potuit Diuinæ iustitiæ gladiū effugere. Ita etiam Christus D. N. ait, se percussurū omnes hos rebelles peccatores gladio oris sui, hoc est efficaci suo imperio; quo interficit, aut iubet tales reos interfici, quo ipse voluerit modo. Et quando Prælati aut non audent, aut non possunt rebelliones & scandala Hæresiarcharum, & potentum huius mundi reprimere: potest (ut ait Apostolus) d spiritu oris sui eos interficere, cū minime cogitant. Sicut interfecit e Regem Hærodem, iubens Angelum quidam percutere eum sedentem in throno gloria sua.

b Num. 22.
21.

c C. 13.

d 2. Thessal.
2. 8.
e Act. 12.
23.

f Apo. 2. 17

Sed quoniam huius Domini desiderium est, ut gubernatio sua progrediatur spiritu amoris, & suauitatis: moderatur gladij seueritatem iucundissima quadam promissione, dicens: Qui habet aurem audiat quid spiritus dicat Ecclesijs: vincenti dabo manna absconditum, & dabo illi calicem aquæ vitæ, & in calculo nomen nouum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit. Opus certè est aurem arrigere ad audiendam & intelligendam hanc promissionem, quam Spiritus sanctus facit non soli Ecclesiæ Pergamensi, sed omnibus mundi Ecclesijs: ad quas etiã dirigit reliquas harū Epistolarum promissiones. Iucunda enim ac beneuola eius prouidentia liberalior est: vult ostendere in fauoribus ac præmijs promittendis quã in punitione minis. Minæ nō alijs proponuntur, quã reis, promissiones aut omnibus: si quis vincendi conditione impleuerint. Atque si diceretur Prælato, cuiuslibet & Christiano cuiuscumque, magno aut paruo, qui sit Ecclesiæ Catholice pars, in quacumque particulari Ecclesia viuenti: si viceris vitia & peccata, tuosque hostes Demone, mūdū, & carnē, tuoque muneri satis feceris, dabitur tibi manna absconditū deliciarū cælestiū in præmiū quod abstineris ab esca & car-

nalitatibus, quas docent Nicolaitæ, & sensuales delitias mortificaueris. Calculus quoq; albus ei dabitur ac pretiosus puritatis, charitatis, ac fortitudinis cum reliquis virtutibus, quæ sunt æternæ vitæ pignus; & simul dabitur nomen nouum filiorum Dei, & fratrum Christi, eiusque cohæredum in sua gloria, cum innumeris alijs delicijs, diuitijs, ac fauoribus, quæ in his tribus rebus continentur, vt fufius explicatum est in Tractatu de Sanctissimo Altaris Sacramento: vbi eas legere licebit cuicumque cupienti, se erigere celsitudine huius promissionis, ad pugnandum strenuè, vt vincat & consequatur æternæ gloriæ coronam.

SED nunc hæc præmia cum aliquibus documentis applicemus bonis Prælati: ad quos spectat, ita gladium in ore portare, vt simul habeant manna absconditum. Nam (vt S. Gregorius ait) quemadmodum in Arca Testamenti simul cum Tabulis Legis continebatur Manna absconditum, & virga Moysis: ita in pectore boni Prælati simul esse debent virga rigoris, & manna dulcedinis: vt curet seruari legē Dei. Cùm agit cū peccatoribus pertinacibus ac rebellibus, expedit, vt prodeat ex ore Gladius anceps: remanente tamen in corde abscondito manna dulcedinis: punire enim debet non cum odio, & rancore; sed cum amore Dei, & boni publici. Cùm autem agit cum subditis promptis ac paratis ad obtemperandum: abscondat gladium, quem ad tempus opportunum reseruet: ostendat verò manna proferens dulcia ac beneuola verba: idè enim dicitur de Ecclesia: quod *g eius labia sint fatuus distillans, & mel & lac sint sub lingua eius*. Quoniam autem etiam obedientes ac dociles solent aliquando tanquam homines imbecilles impingere; & aliqua punitione indigent: ea non est adhibenda gladio interficiente; sed virga percutiente ad sanandum: ita vt vulnus salubri medicina curetur, euacuato prauo humore, qui turbat & torquet. Ac propterea Dauid dicebat Deo: *h virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt*. virgâ enim (ait idem S. Gregorius) percutimur, baculo autem nos sustentamus. Quare in Prælato, si est districtio virgæ quæ feriat: sit & consolatio baculi, quæ sustentet; sit amor, sed non emolliens; sit rigor, sed non exasperans; sit zelus, sed non immoderatè feruens; sit pietas, sed non plus, quàm expediat, parcens; & si gladium eduxerit, vt aliquos percutiat: id faciat ad remedium & consolationem aliorum, & ad ipsosmet à grauioribus malis liberandos. Eum in modum, quo Moyses cum deprehendit horrendum illud delictum eorum, qui vitulum conflatilem adorauerant: volens iram Dei placare puniendo aliquos: *institit Leuitas gladium suum accipere; & transeuntes per castra, plurimos illorum occidere*. sed idem tamen Moyses tantam intus in corde suo habuit pietatem, vt diceret ipsi Domino: *aut dimitte eis hanc noxam; aut si non facis: dele me de libro tuo quem scripsisti*. Et ita (vt S. Gregorius) faciliè

Tomo 1.
Tract. 4.
cap. 7.

I
Lib. 26.
Mor. c. 8.

g Cant.
4. 11.

h Ps. 22. 4.

i Exod. 32.
27. 32.

ostendit, quod intus arsit ignibus amoris, & foris accensus est zelo feruoritis. Hoc itaque est primum præmium, quod largitur Dominus bonis Prælati in hac vita.

SECUNDVM præmium est candidi calculi: in quo insinuat antiquam iudicum consuetudinem, qui, ad sententiam ferendam, suffragia sua dabant calculis candidis, & nigris: candido enim absoluebant reum, nigro vero damnabant. Quod insinuauit Ouidius, dicens:

Mos erat antiquis niuis atrisque lapillis:

Hic dampnare eos, illum absolueret culpâ.

Cum igitur Prælati sint Ecclesiæ iudices, & in utroque foro interiori & exteriori potestatem habeant ligandi atque soluendi: idè possunt calculis uti candidis ac nigris: dantes absoluto candidum absolutiois calculum, quo illum liberum pronuntiant: & in foro Sacramentali simul dant candidissimum gratiæ calculum, quo redduntur niue candidiores: quando autem non absoluunt, sed damnant: dant ei atrum calculum, quo eum relinquunt in sua culpa, aut alicui pænæ subijciunt. Altero eum laetificant, altero contristant: quamuis, quantum in se est, velent calculi candidum omnibus dare, nulli autem nigrum: nisi cum eius peccata id exigunt. Et tunc eum contristant pœna in hac vita ei imposita, ut oculos aperiat seseque emendet, & ab æternâ liberetur. Quocumque autem modo bonus Prælati iudicet, siue absoluat, siue liget, siue consoletur, siue puniat: promeretur sibi, ut Deus in finali iudicio det ipsi candidum calculum, & sententiam pro ipso proferat, iucundis illis verbis, quibus veteratur ad eos, qui talentis sibi concreditis fideliter sunt negociati: *Ecce serue bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: propterea in gaudium Domini tui: addetque tunc illi nomen æternæ gloriæ, propter bonam muneris sui administrationem, iuxta illud Ecclesiastici: In medio Ecclesiæ aperiet os eius, & adimplebit illum spiritu sapientiæ & intellectus, & stola gloriæ vestiet illum. Iucunditatem, & exultationem thesauri: abiet super illum, & nomine æterno hereditabit illum.*

Et hoc est tertium præmium bonorum Prælatorum, quod ipse Dominus appellat nomen nouum. Habet enim ipse in more, antiquum nomen in aliud nouum valde præclarum commutare, conforme illi fini & scopo, ad quem illum eligit: remunerans eadem operâ obsequia sibi præstita. Patriarchæ Abram, postquam exiuit è terra sua mutauit nomen in *Abraham*, quod significat: *patrem multarum gentium* præclarissimarum. Et Patriarchæ Iacob, postquam luctatus est cum Angelo mutauit nomen in *Iacob* in nomen *Israel*, quod significat *fortem contra Deum*, aut videtur Deum: o Gedeon quoque postquam *Aram Baal* destruxit, voluit Deus, ut vocaretur *Ierobaal*, hoc est destructor idoli Baal. Ita etiam remunerat fer-

uorem

5 Meta-
moï phos.

k Matth.
25. 11.

l Eccl. 15. 6.

m Genes.
17. 5.
n 6. 32. 27.
o Iudicum
6. 32.

uorem ac diligentiam boni prælati: dans ei nomen nouum summæ gloriæ, faciensq; eum sicut Abraham Patrem multarum Gentium, ob multos filios, quos Christo lucratur; & sicut Iacob, fortem contra Deum, per orationem extollens eum, vt ipsum videat; & gustet per contemplationem: & sicut Gedeon facit ducem populi sui, ad destruenda omnia idola, quæ peccatores adorant. Et in his omnibus nominibus præbet ei dulcedinem quandam, & suauitatem: quam nemo nosse potest, nisi qui accipit. Nam exterius apparet ingens labor, quem sustinet; interius autem maxima est consolatio & lætitia, qua fruitur: iuxta illud Apostoli: *prepletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione nostra.* Idque sentiunt in tanta abundantia, vt consolari possint reliquos afflictos & tribulatos, adiunantes eos vt suas facillè ferant tribulationes.

p2. Cor. 7.
+ 1. Cor. 1. 4.

CAPVT XVI.

QUARTA EPISTOLA AD EPISCOPVM THYATIRÆ de Zelo Prælatorum circa castitatem propriam & subditorum, & remouendas occasiones & pericula; quantaque bona cæteris hinc proueniunt.

QUARTA EPISTOLA QUAM CHRISTVS DOMINVS SCRIPSIT ad Episcopum Thyatiræ, eiusdem fermè est argumenti, cuius proxima præcedens: in qua tamen sunt quædam alia documenta pro Prælatis: cuius initium est tale: *Hæc dicit filius Dei, qui habet oculos tanquam flammam ignis, & pedes eius similes aurichalco: noui opera tua, & fidem, & charitatem tuam, & ministerium, & patientiam tuam, & opera tua nouissima plura prioribus. Sed habeo aduersus te pauca quia permittis mulierem Iezabel, quæ se dicit Propheten, docere, & seducere seruos meos fornicari, & manducare de idolothytis.* Sed prius quam vterius progrediamur, expendamus laudes huius Episcopi: non enim solum fidem, charitatem, patientiam, & feruorem in suis ministerijs seruauit, sed semper nonas virtutes accretiones præteritis addebat, vt non retrocedat; sed potius semper vterius progrediatur. Sed præter hæc valde eminebat in temperantia, & castitate: vt constat ex eo quòd cum Ciuitas illa Thyatira valde ferueret sordidis libidinibus, quas maledicta quædam scæmina fouebat, alliciens plurimos deceptos post se: Sanctus tamen hic Episcopus non est reprehensus, neque monitus de aliqua macula huius generis, quæ ipsum tangeret: quod est magnum indicium temperantiæ & castitatis,

a Apocal.
2. 13.

qua